בית משפט השלום בחיפה

ת"צ 40866-02-20 שמואלי נ' גרעיני עפולה טוב הארץ בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

בפני כב' השופט א. סלאמה, נשיא

תובעים	**יגאל שמואלי**
	נגד
נתבעים	**1.גרעיני עפולה טוב הארץ בע"מ** **2.יבואני הממתקים ב.מ. בע"מ** **3.ספרינט מוטורס בע"מ** **4.פז חברה נפט בע"מ** **5.ש.ה. שני הדייגים בע"מ** **6.איזן ביחר לנקניק בעמ** **7.דור אלון ניהול מתחמים קמעונאיים בע"מ** **8.מרסל קריות (1995) בע"מ** **9.מאפיית י.א.ד.א בע"מ** **10.אולמי אחוזת הכרמל בן חמו בע"מ** **11.ע. תדמור קייטרינג בע"מ** **12.מקור הפיצוחים בע"מ** **13.גורן שמואל בע"מ**

<u>פסק דין חלקי</u>

1. בפניי בקשת המשיבה מס' 9 – מאפיית י.א.ד.א בע"מ (להלן: "המשיבה"), לסילוק הבקשה לאישור התובענה כייצוגית והתובענה דנן על הסף.

2. עניינה של בקשת האישור והתביעה דנן, בהפרת חובות חקוקות, הטעייה ועילות נוספות נטענות, המתבטאות בכך שלטענת המבקש, המשיבות לא מפחיתות את משקל האריזות בעת מכירת מוצרים שונים הנמכרים על ידן לפי משקל, כמתחייב.

המבקש ביקש לאשר התובענה כייצוגית, תוך טענה כי הקבוצה כוללת את "כל מי אשר בשבע שנים שקדמו למועד הגשת בקשת אישור זו ועד למועד אישור התובענה כייצוגית, רכש מהמשיבות מוצרי מזון שנמכרים לפי משקל בו חויב בתשלום בגין משקל האריזה".

3. לטענת המשיבה, המבקש צירף לבקשת אישור ותובענה ייצוגית אחת, 13 משיבות שונות כאשר הרקע העובדתי המיוחס לכל אחת מהן שונה לחלוטין (בקשת האישור הוגשה בגין מוצרים שונים, שנרכשו ממשיבות שונות ובמועדים שונים), בניגוד לדין **ועל מנת להתחמק**

מתשלום האגרה המתחייבת בגין הגשת 13 בקשות אישור נפרדות ("צירוף משיבים שלא כדין ואי תשלום אגרה כדין").

המשיבה טוענת כי צירוף 13 המשיבות להליך אחד, נעשה בניגוד לכללים הקבועים בעניין זה בסעיף 22(א) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 (להלן: "תקנות סדר הדין האזרחי"). קרי, לא מתקיים בין המשיבות קשר עובדתי של מעשה אחד או סדרה של מעשים, המהווה תנאי מוקדם לצירוף נתבעים על פי ההלכה הנוהגת.

4. הטענות המרכזיות של המבקש בתגובתו, הינן כי אין מקום בשלב דיוני זה לדון בבקשת המשיבה לסילוק בקשת האישור והתובענה הייצוגית על הסף, ובנוסף, כי צירוף הנתבעות נעשה כדין, בהתאם להוראות תקנות סדר הדין האזרחי, חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "החוק") וההלכה הנוהגת בעניין.

5. לאחר עיון בבקשה, בתגובה לה מטעם המבקש ובתשובה לתגובה, **מצאתי כי דין הבקשה להתקבל**, הכל בהתאם לנימוקים והקביעות להלן.

6. אכן, כידוע, על פי ההלכה הנוהגת וכפי שציינתי בהחלטות קודמות בעניין זה, ככלל, אין לדון בבקשה לסילוק על הסף בנפרד מהבקשה לאישור התובענה כייצוגית, וככלל, השימוש בכלי דיוני זה נועד למקרים שבהם ברור על פני הדברים כי אין להתיר ניהול של תובענה ייצוגית וכי ראוי כבר בשלב מקדמי זה לסלקה על הסף ולחסום את שערי בית המשפט בפניו של המבקש הייצוגי (ראו לדוגמה: רע"א 1786/17 **Yahoo Inc נ' איתי לנואל** והאסמכתאות המובאות שם (פורסם במאגרים המשפטיים, 01/03/2017)).

בכגון דא, ההליך דנן באופן ובדרך בהם הוגש, הינו אחד מאותם מקרים חריגים בהם יש מקום לדון בבקשת המשיבה כטענת סף, בטרם בירור עובדתי או דיון משפטי לגופם של דברים.

7. במה הדברים אמורים?

תקנה 22(א) לתקנות סדר הדין האזרחי מתירה לצרף בחזקת נתבעים את כל הנתבעים למתן סעד, בשל "**מעשה אחד או עסקה אחת או סדרה אחת של מעשים או עסקאות או כתוצאה של אחד מאלה**, ושאילו הגישו תובענות נפרדות היתה מתעוררת בהן שאלה משותפת, משפטית או עובדתית".

בפסיקה נקבע, כי יש להעניק לסעיף פירוש ליברלי ולהכשיר את הצירוף כל אימת שהתביעה מעוררת שאלות עיקריות זהות, אשר קיימת הצדקה לדון ולהכריע בהן במסגרת תביעה אחת

(ראו לדוגמה: רע"א 560/94 **יוסף שושנה ואח' נ' חפציבה חברה לבניין עבודות ופיתוח בע"מ ואח'**, פ"ד מח(4) 63, 68 (1994)).

עם זאת, הפירוש הליברלי שיש לתת לכלל בדבר צירוף תובעים או נתבעים, יתקיים **רק כאשר מדובר בעסקה אחת או בסדרה של עסקאות בעלות שאלה משותפת** (אורי גורן, **סוגיות בסדר דין אזרחי**, 154 (מהדורה שתים עשרה, 2015) וההפניות שם).

ברי כי אין זה המצב בענייננו, שכן מדובר ב-13 משיבות שונות, אשר הטענות נגדן מתבססות על מקרים שאירעו בתאריכים שונים וללא קשר עובדתי ממשי ביניהם, למעט הנסיבות העובדתיות הדומות המבססות את הטענה בדבר אי הפחתת המחיר בגין משקל האריזות ממחיר המוצר בעת המכירה (כאשר על פי בקשת האישור מדובר במוצרים ובאריזות מסוגים שונים אשר נרכשו מכל אחת מהמשיבות), והעילה משפטית הזהה שעל בסיסה הוגשה בקשת האישור.

עם כל הכבוד לטיעוני המבקש, אין די באמור כדי להצדיק את הצירוף בענייננו.

8. בנוסף, אין בידי לקבל את טענת ב"כ המבקש, לפיה הקבוע בעניין זה בסעיף 7 לחוק, גובר ומייתר לכאורה את התנאי הקבוע בסעיף 22(א) לתקנות סדר הדין האזרחי. אסביר.

סעיף 7 לחוק קובע:

> " (א) (1) מצא בית המשפט שאליו הוגשה בקשה לאישור כי תלויה ועומדת בקשה לאישור קודמת או תובענה ייצוגית קודמת, אשר מתעוררות בה שאלות משותפות של עובדה או משפט, הזהות או דומות בעיקרן לשאלות המתעוררות בבקשה לאישור, רשאי הוא, אם מצא שהדבר מוצדק בנסיבות הענין, להורות על העברת הדיון בבקשה לאישור לבית המשפט שאליו הוגשה הבקשה לאישור הקודמת או התובענה הייצוגית הקודמת, ואם נקבע השופט או המותב שידון בבקשה הקודמת או בתובענה הקודמת – לאותו שופט או מותב.
>
> (2) מצא בית המשפט כי מתקיים האמור בפסקה (1), והיתה הקבוצה שבשמה הוגשה הבקשה לאישור המאוחרת זהה או דומה בעיקרה לקבוצה שבשמה הוגשה הבקשה לאישור הקודמת או התובענה הייצוגית הקודמת, יורה בית המשפט על העברת הדיון בבקשה לאישור המאוחרת לבית המשפט שאליו הוגשה הבקשה לאישור הקודמת או התובענה הייצוגית הקודמת, ואם נקבע השופט או המותב שידון בבקשה הקודמת או בתובענה הקודמת – לאותו שופט או מותב" (ההדגשות הוספו – א.ס).

על פי לשון הסעיף, שיקול הדעת והסמכות להורות על העברת ואיחוד דיונים **נתונה לבית המשפט בלבד, לאחר הגשת בקשת האישור (ותשלום האגרה המתחייבת), ולא למבקש עצמו**, אשר אינו רשאי לעשות דין לעצמו ולהגיש בקשת אישור הכורכת מספר משיבות, מבלי שעמד בתנאי הסף לצירופן על פי הוראות תקנה 22(א) לתקנות סדר הדין האזרחי.

גם הפסיקה המצוינת בתגובת המבקש (לדוגמה בסעיף 5 לתגובה: רע"א 6208/15 **באייר ישראל בע"מ ואח' נ' רותם טייטלר ואח'**, (פורסם במאגרים המשפטיים, 26/11/2015)), קובעת מפורשות כי הסמכות להורות על העברת ואיחוד דיון במקרים אלה נתונה לבית המשפט ולא למבקש עצמו.

רוצה לומר, על המבקש בענייננו היה להגיש 13 בקשות אישור נפרדות, לאותו בית משפט, תוך תשלום האגרה המתחייבת בגין הגשת כל בקשת אישור, ורק לאחר מכן לעתור בבקשה מתאימה לאיחוד הדיון בבקשות האישור על פי סעיף 7 לחוק.

9. ועוד, יש לאבחן בעניינו בין בקשות אישור בעניינים הפטורים מתשלום אגרה (כגון בקשות אישור בנושא שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות), לבין בקשות אישור בעניינים החייבים בתשלומה, שכן במקרה הראשון, בעניינים הפטורים מתשלום אגרה (ושלא כמו בענייננו), אין מניעה על פי ההלכה הנוהגת להגיש בקשת אישור אחת כנגד מספר משיבות בהתאם לקבוע בסעיף 7 לחוק, גם אם לא מתקיימים התנאים לצירוף משיבות הקבועים בתקנה 22(א) לתקנות סדר הדין האזרחי (ראה והשווה בעניין זה את החלטתי מיום 06/05/2020 בת"צ 18750-11-19 **האני טנוס נ' שבירו ריהוט גן בע"מ ואח'**; פורסם במאגרים המשפטיים).

10. משכך הם פני הדברים, מצאתי לקבוע כי אין מדובר בסדרה אחת של מעשים או עסקאות, המצדיקה את צירוף המשיבות לבקשת אישור אחת, מראש.

ויודגש שוב, העובדה כי מדובר בעילה משפטית זהה, כשלעצמה, אין בה כדי להצדיק את צירוף המשיבות לבקשת אישור אחת.

11. בנוסף, ובהיעדר תגובה עניינית מצד המבקש בנושא זה, מצאתי לקבל את טענת המשיבה, לפיה, בנסיבות אשר פורטו לעיל, יש לקבוע כי צירוף 13 משיבות לבקשת אישור אחת נעשה במטרה לחסוך את תשלום האגרה המתחייבת בגין הגשת 13 בקשות אישור נפרדות, בהליכים נפרדים.

ראה והשווה בעניין זה פסיקה רלוונטית במקרים דומים (החלטתי בת"צ (שלום חיפה) 41868-12-19 **שרל צדיק ואח' נ' סופר-פארם (ישראל) בע"מ** (פורסם במאגרים משפטיים, 08/06/2020); ת"צ (מחוזי תל אביב-יפו) 32638-12-18 מיכל אביטל ואח' נ' תנובה - מרכז שיתופי לשיווק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ ואח' (פורסם במאגרים משפטיים, 22/01/2020)), בה נקבע כי יש לראות בהגשת בקשת אישור משותפת על ידי מבקשים, **כאשר לא מתקיים התנאי של "מעשה אחד או עסקה אחת או סדרה אחת של מעשים או עסקאות או כתוצאה של אחד מאלה"**, ככזאת המוגשת במאוחד באופן מלאכותי, על מנת לחמוק מתשלום אגרה נפרדת בגין הגשת כל בקשת אישור בנפרד, כמתחייב. מצב דברים זה מצדיק את סילוקן על הסף של הבקשה לאישור והתובענה הייצוגית.

ויודגש, כי על אף שההחלטות הנזכרות עסקו בצירוף תובעים שלא כדין, הרי שאין הבדל ממשי בין מקרים אלה למקרה מושא תיק זה, שכן התנאים הקבועים בתקנות סדר הדין האזרחי לצירוף תובעים ונתבעים וההלכה הנוהגת בעניין, הינם דומים (וראה לעניין זה התנאים הזהים לצירוף תובעים, הקבועים בתקנה 21 לתקנות סדר הדין האזרחי).

12. אשר על כן, בנסיבות הבקשה לאישור התובענה הייצוגית דנן, ועל רקע המובא לעיל, באתי לכלל מסקנה כאמור, כי המדובר במקרה חריג שאינו מצריך בירור עובדתי ודיון משפטי מקיף, ויש מקום לדון בבקשת המשיבה כטענת סף.

בהינתן כל האמור לעיל, אני קובע כי דינה של בקשת אישור התובענה כייצוגית בנסיבות העניין בו צורפו כאמור מספר רב של משיבות, שלא כדין, הינו סילוק על הסף. עם זאת, על מנת שלא להחמיר עם המבקש יתר על המידה (לאחר שעמד בתשלום אגרה "אחת"), תימחק הבקשה בכל הנוגע למשיבה העותרת (משיבה מס' 9) יחד עם יתר המשיבות לפי סדר הופעתן בבקשה, ולמעט כנגד המשיבה הראשונה בסדר, היא המשיבה מס' 1.

המשמעות היא, **שאני מורה על מחיקתה של התובענה הייצוגית מושא בקשת האישור כנגד משיבות 13-2.**

13. ויודגש - אין באמור בהחלטה זו כדי למנוע מב"כ המבקש לפעול להגשת בקשות אישור חדשות כנגד כל אחת מהמשיבות 13-2, לאותו בית משפט, **<u>תוך תשלום האגרה המתחייבת</u>**, ורק לאחר מכן לפעול לאיחוד הדיון בהן בהתאם להוראות סעיף 7 לחוק, באמצעות הגשת בקשה מתאימה.

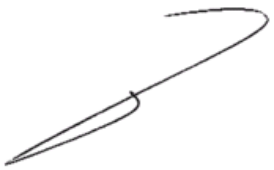
14. **ב"כ המבקש יגיש בקשת אישור מתוקנת כנגד משיבה מס' 1 בתוך 30 ימים מהיום. לאחר הגשת בקשת האישור המתוקנת תינתן החלטה נוספת בדבר המשך ההליכים בתיק.**

<u>לעיוני בהתאם.</u>

<u>המזכירות תמציא עותק פסק הדין החלקי לצדדים וכן למנהל בתי המשפט לצורך רישומו בפנקס תובענות ייצוגיות.</u>

<u>הדיון הקבוע ליום 13/10/2020 מבוטל.</u>

ניתן היום, ה' אלול תש"פ, 25 אוגוסט 2020, בהעדר הצדדים.

א. סלאמה, נשיא